

Bréfa- og málasafn 1952

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Dóms- og Utanríkisráðherra – Bréf - Ásmundur Guðmundsson –
Ásgeir - Árni Helgason - A R Schiöth - Hjörtur Hjörvar - 1952

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Stjórnmalamaðurinn

Askja 2-11, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

I have known Mr. Geir Hallgrímsson Benediktsson for several years as well as his father who for many years has been chairman of the Icelandic Chamber of Commerce as well as a member of the Althing (parliament).

Mr. Geir Hallgrímsson Benediktsson took the law degree at the University of Iceland, having shown great ability and diligence in his studies, and being, as borne out by his certificate, one of the best students of his class. He took an active part in University life and was very popular among his fellow students.

All this is well known to me from what I have heard about Mr. Geir Hallgrímsson Benediktsson, and I am quite familiar with his career because of my relations with the University as a former professor of law. Although I was not any longer professor at the University when Mr. Geir Hallgrímsson Benediktsson was studying there I have often heard both his professors and his fellow students talk about him, and besides this I know him personally.

I am therefore fully convinced that Mr. Geir Hallgrímsson Benediktsson is well qualified to carry out advanced studies in Economics, a subject which he has already studied for some time together with his studies of law, and I am equally convinced that he is likely to achieve a professional career in his field.

9 February, 1953

I returned to Iceland to hear
the distressing news of your
illness. Anyone in our Embassy in Paris
and London have had "bronchitis plus" - even
my wife contracted it just before I
left her. I hope that you will
soon be well again, but you will

to wake for some days, I fear.

Please drink plenty of juice
from these oranges - it is the best
medicine. I missed both of you
at the concert Sunday afternoon.

My best regards to you and
Mrs. Benediktsson.

Edward Lanson

Reykjavík, November 10, 1952.

Dear Sirs:

Kindly forward to me through
the Icelandic Legation, 17 Buckingham
Gate, London S.W.1.:

Hitler: A study in Tyranny

by Alan Bullock (Odhams) and charge it
to my account with you.

Yours faithfully,

Messrs. Hugh Rees, Ltd.,
47, Pall Mall,
London, S.W.1.

Reykjavík, September 17th, 1952

Dear Sirs:

Please forward to me through the Icelandic Legation, 17 Buckingham Gate, London, S.W.1., the last volume of W.S.Churchill's memoirs, "Closing the Ring", and charge it to my account with you.

Yours truly,

Bjarni Benediktsson

Ms. Hugh Rees, Ltd.,
all Mall,
, S.W.10

H. menntamálaráðh.

Bjarni Benediktsson

Höfn, 3. febr. 1952.

Góði vinur.

Adur en jeg lagdi af stað þing-
at, etlaði jeg at kveðja þig, en
þú áttir í svo miklum ömum,
af þat tókst ekki.

Jeg þakka þjer af alþing fyrir
þat, sem þú hefir gjört fyrir
kirkjuna þeirra, og mun aldr-
ei gleyma þvi. Eftir atviki mun
tel jeg málalokinn síðustu, sam-
þykkt frumvarps okkar, á gæt.

Það er mig glediefri, at flokk-
urim okkar skuli hafa reynt
kirkjunnar best, og ætli þjóðin
at skilja það og meta.

Deika þjer svo allra heilla
og blessunar i þinn einbeitta
og gáfuga starfi fyrir ættjóðina.

Þinn einl.
Asmundur Gudmundsson.

A/ ena menntamálaráðgjafi Bjarni Benediktsson
Alþingi

Supreme Allied Commander Atlantic

18 March 1952

Dear Mr. Benediktsson -

I wish to thank you and the other Iceland officials most sincerely for the cordial reception which you gave me in your country. The beautiful luncheon was a great

compliment for me and I
welcomed the opportunity
it gave me to know you
better.

I am sure the talks we
had will prove to be in
the best interests of NATO.

With cordials regards,
and again many thanks.

Yours most sincerely,
Ryde H. L. Torwick

A. R. SCHIÖTH

Ritað sem einkamál.

Sígluf. p. 6/12- 52

Herra dómsmálaráðherra,
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík

Góði vinur,

Jeg hefi lítillága átt tal við Einar Ingimundarson um málið, sem jeg kalla II. mál okkar Vilmundar. E. Ing. segir mjer, að sennilega verði á þessu þriðja framhaldsrannsóknin og hefi jeg ekkert út á það að setja, að öðru leyti en því, að jeg tel málið fullupplýst, þótt jeg geri það ekki að neinu kappsmáli, að svo sje ekki, en mjer er illa við "aðstoð" Ivars Danielssonar, sem, eins og kunnugt er af málsskjölum, er að undirlagi Vil-
mundar.

Þegar Friðjón Þórðarson rannsakaði þetta mál í fyrstu taldi hann það upplýst en svo kemst Vilmundur í "spilið" og hrúgar upp allskonar ákær-
um, sem í rauninni eiga ekkert sameiginlegt við hið sviplega fráfall Vil-
berts heitins og er tilgangurinn auðsær. Við framkomu Friðjóns hefi jeg ekkert annað en hið bezta að segja, hún hefir verið þrýðileg í alla staði.

Þetta verður ekki sagt um framkomu Vilmundar og Ívars. Við skoðun lyfjabúða hefir sa síðasttaldi komið þannig fram, að Ellerup lyfsali mót-
mælti henni við heilbryggðismálaráðuneytið sem "fölsun á staðreyndum", Schev-
Thorsteinsson mun hafa snúið sjer til Lárusar Jóhannessonar með fyrirspurn um "hvað það mundi kosta" að vísa Ívari á dyr þegar hann kæmi í "vísitasiu". Lyfjafraeðingar í Rvk. hafa tjáð mjer, að maður þyrfti að standa á verði til þess að hann ekki gerði af sjer skammarstrik og sjálfur hefi jeg mót-
mælt skoðanagerð hans, enda fór hann með hrein og bein ósannindi, sem hann aldrei getur sannað. Frú Jóhanna Magnúsdóttir og maður hennar hafa sagt mjer að hann kæmi að vísu tiltölulega hógverlega fram við ~~hann~~ þau, (hann var í læri í Iðunnar apoteki), en það væri af vissum ástæðum og get jeg sagt þjer hverjar þær eru, við tækifæri.

Það er nýmáli, að skoðunarmaður lyfjabúða sitji sem rjettarrann-
sóknardómari heila tvo daga og leggi fram spurningar við mig og starfsfólk mitt, sem ekkert snerta jafnvel það sem um er að ræða. Einn kollega minn, Matthías Ingibergsson að Selfosslyfjabúðinni hafði þessi orð við mig: "
"Þetta er allt gert til að svarta þig" og er það sannlega ~~reikitt~~ talað.
engu

Jeg hefi hjér ~~reikitt~~ að leyndu en það vekur vissulega órjettmetann grun og umtal manna á meðal, þegar hingað er sendur rjettarrannsóknardó-
mari Ivar Danielsson (rjettara sagt Guðmundar sonar Eiríks), sem, ásamt Sigurði Magnússyni, hafa borið mig út á alla lund, sá síðastnefndi af ástæðum, sem jeg get sagt þjer frá seinna. (Yrði of langt mál).

Jeg biðst engrar ~~vegðar~~ og mundi verja mál mitt sjálfur fyrir undirrietti ef ráðuneytinu þóknast að hefja mál gegn mjer. Það hefir skeð áður, þjékk Vilmundur mig dæmdann í 400 kr. sekt fyrir undirrietti (Guðm. Hannesson) en jeg var sýknaður fyrir hestarjetti.

Vil jeg ekki teifa þig lengur með ýtarlegri skýringum, en taka fram, að E. Ing. hefir ráðlagt mjer að skrifa þjer sjálfur um málið og skýra mitt viðhorf í stuttu máli.

Með vinsemd og virðingu og beztu kveðju, þinn einl.

A. R. SCHIÖTH

Sigluf. p. 5/10- 52

Herra dóms- og utanríkismálaráðherra,
Bjarni Benediktsson,

R e y k j a v í k

Góði vinur,

Mig langaði um daginn til að tala við þig en vildi ekki vera að ónáða þig í miklum önnum.

Því miður er starf mitt hjer sem lyfsali þeim erfiðleikum bundið, að jeg sje mjer ómögulega fært að leggja á mig þau störf, sem það útheimtir að stjórna fulltrúaráði okkar, ekki hvað sýtt með tilliti til þess undirbúnings, sem er nauðsynlegur vegna í hönd farandi kosninga. Jeg þarf mikið á mig að leggja til þess að forðast greiðslubrot og bætir það ekki fyrir, að iðnfyrirtæki okkar Einar's Kr. og Valg Stef. á Akureyri er á heljarþróminni eins og þeim Magn. Jónssyni og Oddi Guðj. eflaust er kunnugt um.

Þann 5. ágúst sl. ritaði jeg heilbrygðismálaráðuneytinu brjef, sem skýrir nokkuð aðbúnað allann við okkur lyfsala í dreifbýlinu og með því að jeg hefi nú starfað hjer í 25 ár án þess að eygja nokkra möguleika til bættrar aðstöðu hefi jeg verið að skyggjast eftir atvinnu annars staðar. Hjer í þessum bæ má heyta að alt atvinnulíf sje nú höndum ríkis, bæjar og samvinnufjelagsins og er ekki fjarri sanni að skoða Siglufjörð sem nokkurskonar tilraunastöð sócialismans, enda mun ekki langt frá því, að Ísland sje nú það land vestan járntjalds, sem lengst er komið á þessari braut (Júgóslavía þó sennilega undantekin).

Sannleikurinn er sá, að bygðalag, sem er eins einangrað og afskorið frá því að njóta hinna heillavenlegu áhrifa svítaupplands, eins og höfuðborgin, Akureyri, Dalvík o. m. fl. á ekki við þau skilyrði að búa, að hjer geti risið heilbrygt atvinnu- og menningarlíf. Hjer skapast gróðrarstía fyrir ábyrgðarlausu kommúnista og krata. Árið 1938 sameinaði Erl. Þorst. í náinni samvinnu við Áka þessa tvo flokka. Það er kaldhæðni örlaganna að sjálfstæðismenn hafa orðið til þess að launa þeim þetta ríkulega. Áki var gerður að ráðherra með fullar hendur fjár og notferði sjer það dyggilega til þess að grunnmúra fylgi sitt hjer um slóðir og seildist meira að segja inn í Fljótin til atkvæðasmölnunnar á kostnað ríkissjóðs. Þá held jeg Erlendi hafi verið hossað í stjórn S. R. og síldarútvegsnefnd. - Það eru ekki allir sem eiga slíku dálæti að fagna á hærri stöðum.

Annars vil jeg beina athygli þinni að því, að starfsemi kommúnista hjer er talsvert alvarlegri en menn almennt gera sjer ljóst og þá gengur þeim sjerlega illa að skilja þetta háttvirtum bæjarfulltrúum okkar. Siglufjörður er smátt og smátt að verða ákjósanlegur löndunarstaður fyrir "björgunarsveitir" Rússa, enda sækir Þóroddur sínar fyrirskipanir til sendiráðsins í Rvk. og eigi alls fyrir löngu komst jeg að tilviljun að því, að eithvað samband er á milli sellanna hjer og kommúnita í Stockholm, en þeir eru ekki barnanna beztir eins og við vitum (Ekbon, Anderson og hvað þeir heyta). - Þeir ganga nú sameinaðir til kosninga um fulltrúum til Alþíðusambands Íslands og er það eftir öðru. Jeg sendi þjer samþykkt, sem byrtist í Mjölni á meðan jeg var fyrir sunnan um daginn.

A. R. SCHIÖTH

Eins og jeg hefi áður sagt þjer, þer jeg enga ábyrgð á þeim meirihluta, sem hjer var myndaður, þvert ofan í mín ráð. Mjer ofbýður fylgispækt okkar manna við kommúnista og hefi undanfarið verið að athuga möguleika á að breyta þessu, en það er erfitt viðfangs. Hjer ráða fjölskyldusjónarmið og vinskapur, en auk þess skal fúslega viðurkennt, að það er illfært að hafa samvinnu við kratana hjer, sem ekkert eiga sammerkt við socialdemokrata Norðurlanda heldur eru aðeins eins og deild úr kommúnistaflokknun.

Tengiefnið í meirihlutasamsteipu þeirri, sem hjer ræður í bæjarstjórn eru þessi: 1) Frændsemi þeirra Jónanna, 2) Vinfengi fjölskyldna þeirra beggja við Jörgensenss fólkið, sem hefir bróðir Jóns Stef. sem starfs- á pósthúsinu (sjálfstæðismaður, lítilfjórlegt örverpi).

Um Jörgensen er það að segja: 1) Hann er duglegur að safna að sjer kommúnistum og öðrum þeim er hann getur haft áhrif á 2) póstsendill hans gengur hjer agiterandi í hverju húsi sem hann kemur í 3) hann er eini kommúnistinn í Rotaryfjelaginu síðan Magnús Vagnsson dó 4) formaður fjel. ungra socialista er starfsmaður hans og gerir hann og Ólafur bróðir Jóns Stef. mikið til þess að lofsama samsteipu þá sem nú ræður í bæjarstjórninni. 5) Hjá pósti og síma vinnur minnst helmingi fleira fólk en nauðsynlegt er, starfstími á pósthúsi er 5 tímar á dag, nema laugardag 2 tímar, en í þessu er kaffitími, venjulega klukkutími, 6) Sonur hans Gunnarver, komin þar á föst laun fyrir löngu og veit eiginlega enginn hvað ennþá vera á föstum launum hjá landsímanum. Afgreiðsla á þejarsíma og landsíma er fyrir neðan allar hellur og stoðar ekki þótt kvartað sje, en póstaafgreiðslumennirnir stritast við að lesa blöð, tefla, spila og reikja cigarettur í vinnutímanum. Þarna er vfirleitt greitt herra kaup en annars staðar, svo það er ekki að furða, þótt samanburðurinn við greiðslukjör hjá mjer og öðrum sje nærtækur þegar um launa-greiðslur er að ræða, enda sagði einn starfsmaður Jörgensens um daginn við kunningja sinn, að þetta væri "luxusstarf" sem hann hefði fengið á pósthúsinu.

Það væri freistandi að segja þjer sitt af hverju um gang hinna ýmsu fyrirtækja, en jeg vil ekki þreyta þig, en skal hins vegar senda þjer upplýsingar ef þú óskar og mun gera mjer far um að hafa þær sannar og rjettar.

Eins og þú veitst hefi jeg átt í höggi við Vilmund Jónsson og ætla jeg ekki orðalaust að láta það sitja á mjer sem hann kastar að mjer. Jeg á tvær "faktúru"- möppur fullar af ymsum gögnum frá liðnum árum og er að semja grein til hans, sem Kristján Guðlaugsson hefir lofað mjer að taka í Vísi, þótt jeg raunar heldur vildi fá það byrt í Morgunlaðinu, en þetta verður ekki fyr en eftir nýár, sennilega í febrúar og verður talsvert langt mál, sennilega 7-8 neðanmálgreinar.

Með beztu kveðju, þinn einl.

A. R. Schiöth

* P.S: Jón hefir hann sjerstök hlustunar þak á símból mamma í þessum síma yfirbáðara.

International House
University of California
BERKELEY, CAL.

17 des. 1952

Korri Bjarni,

mér þakir viðkunnandi þess að láta þessa
lífs. að þú mér svona: ástlokin. —
Starf mitt hefur gengið skaplega og
þú ert ástæða til að ebla að leiðbein-
endur minir séu ekki óánægdir með
árangurinum. Undanfarnar vikur hefur þú
svo til eingöngu unnið að athugasemur
er varða undirbúning og framkvæmd
fjárlaga. Þú ert starfandi að þessu: sam-
ráði við próf. Samuel C. May, sem er
kunnur fræðimadur á sviði fjármála á
þessu landi. Hann er afar snjall kunnur.
Þú missir þú handleiðslu hans eftir þessu
þú hann mun eiga að fara á spítala. Þú
fettur út stráttur, sem ert þú ekki mikla
trú á. — Ég hefur fengið talífori til þess að
lutta og tala við ýmsa fjárlaga- og fjárhags-
áðallana síðfæringa þú, sem allis regna

að verða námsmönnum að sem betur lídi.
 Í föstud. 4. k. er mér búið að vera við-
 staddur umræður fjárhagsræfudan ríkis-
 ins (California) um næstu fjárlög. Fer ég
 þá til Sacramento, sem er höfuðborgin
 hér. Fyrr í vetur kynnti ég mér fjárlögum
 skóla- og menningarstofnana hér. Allt er
 hér með öðrum hætti í þeim efnum en
 heima og er sattu að segja lítilt á þess
 grískri að græða. Er ekkert spursmál um
 að við Íslendingar stöndum langtum
 framar á þess sviði. (Og er þó ekki gott
 istand í þess heima) Ég ætla þó að kunna
 þessi mál betur, enda er ég skuldbundinn
 til þess af menntamálum. Þá, vel d'minnest, ég
 sé að Alþt. var með skatting í mág.
 „Hannes“ ætti að breyta nafni sínu í
 „Hannes með hornid“. Væri þá nafnid í
 þetta samræmi við innvið. Semil. hefti:
 Alþt. þagat, ef það hefti vitad að þess en
 einmitt fjöldi umbættisanna, m. a. norðkir, sendis
 af Kratahjórninni til þess að kunna grísk. í
 þessu stöfnum þessara er þess vinnu hjá. (Einn
 þessara leggur skund á sálarannsókn miðgæðis-

mannna!) Ad sjálfsögðu hafa menn þetta
allis sömu ljör og sj. Svar Morgans var
 dælitid Klaufalsh. Svar við á sökumum Alþ.
 er ofur einfalt, sj vinnu fyrir kaupinu. —

Jaja, þetta biður betri tíma. —

þú skendur í ströngu. Deilan við Breta og
 svo þetta ógafulega verkfall. Er það vafalaust
 þung byrti að vera „brantu at.“

Mei skilót að kauphekkarnis, ef Samp.
 yrðu, mundu aðeris leida til allsherjar
~~verðhællana~~ verðhællana og andv. atvinnuálgis.

Trúlega er það hugleysi en ekki heimoka,
 sem kemur fyrstu verklyðsfil. út í þetta
 þen. Það er sannanlega sorglegt að horfa á
 þessa ódæðismenn stj. verklyðnum út í
 foradit einfaldlega af þri að þei hafa ekki
 manndóm til þess að horfast í augu við
 skadregndis. Íslendingar eru óheppnis, etc
 ef t. v. óproshatis að þri leyti að þei
 velja skundum menn til fyrstu eflis
 málgi en ekki mannkostum.

Mei svo geri sj ráð fyrir, ef af líkum má
 ráða, að þessi samtök ráði þei, sem þau

IV.

vilja ráta. Sennil. gatu verkfallsöflin
 haldid uppi hverri þinni lögleyn, sem
 þeim sýnist of hentar ein þess að nokkur
 rönd yrði við rétt. En það vegna þess
 að í okkar þjóðfélagi vantar alveg
 einn þitt sitaðs þjóðfélags, nefnilega
 ríkisvald í eiginl. merkingu orðsins.
 É vona auðv. að ekki komi til vand-
 rata að þessu síuni, en ég er ein
 samfundari en nokkru síuni fyrir, að
 skoðlegasta hattan, sem að þjóðfélagi okkar
 stöðjur er vanmátturinn til þess að
 geta alltaf haldid uppi lögnun og reglu.
 É skrifadi einu síuni sönd hopleitingu um
 þessu efni, sem þú sást. Þú skildist ég ekki
 af hverju megin þinni eldri manna er í
 móti öruggsliti í landinu. É held að ég
 skilji það nís. Hjálþforrati okkar í sí svo
 sluttan aldur - minnimáttarkend - menn gæta
 sí ekki ljósa þar beztirun er verda við
 það að þitt þili myndast os. fr. Samleiðunum
 er þú sá, að minnimáttarkendin er ástáðulau.
 En einmitt við það aft er að glíma við lausan
 þessa máb. það akriptis enu máti í sjálfu
 sí í hvata formi öruggisgörlu verda komid

V.

á. Adalatrítid er að koma heimi í fóti. Og
 í þri efnis er í samförðum um að
 best er að lesa þetta í samb. við land-
 helgisgerðuna. Nú er gullit takifær til þess,
 þri hver er í móti eflingun heimas? —
 Jóga þri hefur sammarlegu annað og þoufara
 við tíma þinn að gera en að lesa
 þetta bull. —

Af mér er annars allt gott að
 þetta. É gæi ráð fyrir að koma heim
 í mars - apríl. Þér í California hefur
 verið hálfgerð leiddalid undanfarið,
 heislafi og rigning. Vand í ekki lítil
 hissa að hegra stökku, sem kom að
 heiman fyrir nokkurum dögum, tale
 um að vedrið voru mun betra í Rok.,
 en heí.

Jóga, í óska þér og fjölskyldu þinni
 innilega gleðilega jóla og góðs árs.

Besta kveðja.

Þinn einl.

Asgeir

Þykkið höfni 20/9/1952

Drögmáttur!

Ég sendi þér mi, eins og um var talað,
afrit af bréfi mínu til Guðstaf og vónti
að þið sjáið samgöngu þess. Ef hins-
vegas engin lík er á þessu, er ekkert
mitt við þér að segja, en ég veit og finni
að þið villt mér vel, enda snel ég það
og vóntað til að þið finni það. -

Þoo vona ég að allt gangi vel
til blessunar

Mér kveður Kristján
þinnur
Sinn Helgason

Reykjavík, 21. marz 1953.

Kæri vinur:

Eg þakka bréf þitt dags. 14. marz
s.l. Eg hef síðan haft færi á að tala
við útvarpsstjóra um málið og heyrði ég
ekki betur en að hann væri því samþykkur,
að verða við tillögu þinni um nokkra ávöl
vestra nú til fréttapjónustu. Tel eg víst
að hann skrifi þér sjálfur um það, en ég
mælti eindregið með því að úr þessu yrði.
Þetta vildi ég láta þig vita.

Vonast til að þér og þínum líði
vle.

Með bestu kveðjum,

Hr. Helgi Hjörvar,
p.t. New York.

ALÞINGI

Reykjavík, 9. jan. 1952

Í des. s.l. ár kom nefnd frá fulltrúaráði verkalyðs-
félaganna og verkalyðsfélögum í Reykjavík á fund þingmanna
Reykjavíkur til þess að ræða við þá um ráðstafanir til þess
að bæta úr hinu alvarlega ástandi í atvinnuáflum bæjarins.

Nefndin óskaði þess mjög eindregið, að þingmenn Reykja-
víkur tækju upp sameiginlega baráttu til þess að fá því til
leiðar komið, að Alþingi gerði nauðsynlegar ráðstafanir til
úrþóta, og að þingið hætti ekki störfum fyrr en einhver við-
unandi lausn hefði fengið í þessum málum.

Þar sem oss er kunnugt, að nefndin fór þess á leit
við l. þm. Reykv., að hann kveddi þingmenn Reykv. á fund
til að ræða erindi nefndar verkalyðsfélaganna, og enn hefur
það ekki verið gert, leyfum vér oss að óska nú þegar svars
yðar við því, hvort þér, og aðrir þingmenn flokks yðar fyrir
Reykjavík, eruð ~~opnir~~^{opnir} til slíks samstarfs.

Virðingarfyllt

Linnur Ólgeirsson
Sigurður Guðnason

Bjarni Benediktsson alþm.

Reykjavík.
